

Työsopimuksen liite

SUOMEN PUNAISEN RISTIN TOIMINTAOHJEET HENKILÖKUNNALLE

Suomen Punaisen Ristin tarkoitus on kaikissa oloissa suojella elämää ja terveyttä sekä puolustaa ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia, edistää kansojen välistä yhteistyötä ja rauhaa, pelastaa ihmishenkiä kotimaassa ja ulkomailla, auttaa kaikkein heikommassa asemassa olevia inhimillisten kärsimysten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi, tukea ja avustaa maan viranomaisia niin rauhan kuin sodan ja aseellisten selkkausten aikana ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi, edistää kansalaisten keskuudessa yhteisvastuuta ja auttamismieltä, lisätä ymmärrystä Punaisen Ristin työtä ja yleisinhimillisiä pyrkimyksiä kohtaan sekä vahvistaa järjestön valmiutta ja toimintaedellytyksiä.

Järjestön tarkoituksen toteutuminen edellyttää kaikilta järjestössä työskenteleviltä arvojen ja periaatteiden mukaista toimintaa ja tietoisuutta omasta vastuusta järjestön luotettavuuden ylläpitämisestä. Kaikki, mitä teemme ja miten Punaisen Ristin henkilökuntana toimimme, vaikuttaa siihen, millainen järjestö Punainen Risti on, ja millaisena se näyttäytyy muille. Jokainen meistä on vastuussa toiminnan eettisyydestä (oikeudenmukaiset ja vastuulliset ratkaisut ja teot). Nämä toimintaohjeet tekevät näkyväksi SPR:n toiminnan edellyttämää arvomaailmaa sekä vastuuta ja suhtautumista työhön. Ne vahvistavat Punaisen Ristin yhtenäisyyttä ja kaikkien järjestössä toimivien identiteettiä osana ainutlaatuisista humanitaarista liikettä.

Toimintaohjeet virittävät kaikkia järjestössä työskenteleviä pohtimaan ja arvioimaan toimintaansa. Eettisyys ratkeaa päivittäisissä arjen teoissa ja valinnoissa: kuinka vastuullisesti hoidamme työtehtävämme, millä tavoin kohtaamme muut ihmiset ja miten huolehdimme periaatteiden toteutumisesta, puutumme väärinkäytöksiin ja korrupioon niin omassa työssä kuin koko järjestön toiminnassa.

Jokainen on vastuussa siitä, että lukee toimintaohjeet, ymmärtää niiden vaikutuksen ja noudattaa niitä työssään. Havaitessaan toimintaohjeiden rikkomuksia on jokaisen velvollisuus ilmoittaa niistä välittömästi järjestölle, joka vastaa ilmoituksen asianmukaisesta käsittelystä. Ilmoituskanavat on mainittu tämän ohjeistuksen lopussa.

Esimiesasemassa olevat työntekijät johtavat vastuullista toimintatapaa omalla esimerkillään ja luovat omissa yksiköissään eettisesti vahvan toimintakulttuurin. Esimiehet vastaavat jokaisen työntekijän perehdyttämisestä toimintaohjeisiin ja niiden säännöllisestä käsittelystä yksikössään, sekä pitävät työntekijöiden kynnyksen matalana keskustella toimintaohjeista ja ottaa esille niihin liittyviä huolia ja rikkomuksia. Pääsihteeri, johtajat ja esimiehet ovat vastuussa siitä, että järjestön työskentelyssä noudatetaan toimintaohjeessa määriteltyjä toimintatapoja kaikessa järjestön toiminnassa. Toimintaohjeet tulee olla esillä kaikissa järjestön toimipisteissä.

Parhaimmatkaan ohjeet eivät ratkaise kaikkia tilanteita. Jokainen kantaa viime kädessä itse vastuun toiminnastaan. Toimintaohjeet, allekirjoitettuna tai ilman allekirjoitusta, muodostavat kiinteän osa jokaisen Punaisen Ristin työntekijän työsopimuksesta. Toimintaohjeiden vastainen toiminta johtaa toimenpiteisiin ja voi olla työsuhteen irtisanomisen peruste.

1. TUNNUSTAN PUNAISEN RISTIN PERIAATTEET

Tärkein Punaisen Ristin toimintaa ohjaava periaate on inhimillisyys. Vapaaehtoisuus ja yleismaailmallisuus avaavat kaikille avoimen kanavan antaa oman panoksensa inhimillisyyden edistämiseen. Muut periaatteet – tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus ja ykseys – tekevät mahdolliseksi avun ja tuen tarjoamisen mahdollisimman monenlaisissa tilanteissa ja olosuhteissa.

Periaatteet ovat osoittaneet kestävyytensä maailmanlaajuisen järjestön 150 vuoden historian aikana ja niitä tulee vaalia huolella. Periaatteet toteutuvat tavassa, jolla toimimme työssämme.

- Puolustan aina työssäni inhimillisyyttä.
- Työskentelen yhdessä apua tai tukea tarvitsevien kanssa niin, että heidän omat voimavaransa vahvistuvat.
- Kun toimin Punaisen Ristin edustajana, en esitä mielipiteitä tai osallistu toimintaan, joka on ristiriidassa järjestön periaatteiden kanssa.
- Asetun vihanlietsontaa ja vihapuhetta sekä väkivaltaa vastaan.
- Huolehdin toiminnassani järjestön riippumattomuudesta ja puolueettomuudesta.

2. TOIMIN KUNNIOITTAVASTI JA RAKENTAVASTI

Oleellinen osa Punaisen Ristin työtä on kanssakäyminen erilaisten ihmisten kanssa. He ovat työtovereita, vapaaehtoisia, yhteistyökumppaneita ja avunsaajia.

- Suhtaudun kaikkiin ihmisiin yhdenvertaisina ja samanarvoisina riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.
- Kunnioitan erilaisia ihmisiä, arvoja ja mielipiteitä.
- Kunnioitan apua tai tukea saavien ja muiden toiminnan piiriin kuuluvien ihmisten yksityisyyttä sekä suojelen heidän identiteettiään ja turvallisuuttaan. Toiminnassa kertyvää tietoa käsittelen huolellisesti ja ihmisiä arvostaen.
- Pidättäydyn kaikesta sellaisesta toiminnasta, jota voidaan pitää ahdisteluna, hyväksikäyttönä tai syrjintänä. Raportoin havaitsemastani hyväksikäytöstä, ahdistelusta ja syrjinnästä.
- Tunnistan erityisen vastuuni, kun toimin lasten ja nuorten tai hädänalaisessa asemassa olevien kanssa.
- Työntekijän ja avunsaajan välinen suhde pysyy ammatillisena kaikissa tilanteissa. Ymmärrän, että seksuaaliset/romanttiset suhteet avunsaajiin vaarantavat ammatillisuuden sekä tasapuolisuuden, ja ovat siten kiellettyjä.
- Kohtelen toisia ihmisiä reilusti.
- Toimin siten, että ihmisten välinen ymmärrys, yhteistyö ja luottamus lisääntyvät.
- Rakennan hyväksyvää, kannustavaa ja keskinäiseen tukeen perustuvaa vuorovaikutusta.
- Pysyn avoimena uusille ajatuksille ja arvioin omia työskentelytapojani.
- Jaan tietoni ja taitoni muiden kanssa.

3. HUOLEHDIN JÄRJESTÖN MAINEESTA JA LOUKKAAMATTOMUUDESTA

Punaisen Ristin auttamistyö edellyttää vahvaa luottamusta järjestöä kohtaan.

- Huolehdin järjestön resursseista parhaalla mahdollisella tavalla tavoitteiden saavuttamiseksi huomioiden järjestön maineen ja loukkaamattomuuden.
- Käytän Suomen Punaisen Ristin tiloja ja työvälineitä vain järjestön periaatteiden mukaiseen toimintaan.
- Kohtelen järjestön omaisuutta ja varoja vastuullisesti. Palautan työsuhteen päättyessä haltuuni annetut työvälineet, henkilökortit ja tiedot.
- En osallistu sellaisen asian käsittelyyn tai ratkaisemiseen, jossa yksityinen etuni saattaa olla ristiriidassa järjestön edun kanssa.
- Pidän huolta toimintaan osallistuvien turvallisuudesta.
- Pyrin vähentämään ympäristölle aiheutuvaa rasisitusta ja huomioin toiminnassani kestävä kehityksen tavoitteet.
- Noudatan järjestön sosiaalisen median ohjeita.
- Pidän kiinni luvatuista ja huolehdin mahdollisten ongelmien tai virheiden korjaamisesta nopeasti ja avoimesti.
- Käyttäessäni järjestön autoja, noudatan liikennesääntöjä enkä missään tapauksessa aja alkoholin tai huumeiden vaikutuksen alaisena.
- En ole töissä alkoholin tai huumeiden vaikutuksen alaisena.
- En käytä järjestön työtiloja tai työvälineitä pornografisen materiaalin tuottamiseen tai kuluttamiseen.
- Tiedostan, että aseiden, ampumatarvikkeiden ja muiden aseiden kaltaisten esineiden säilyttäminen ja tuominen Punaisen Ristin toimistoihin, muihin tiloihin ja ajoneuvoihin on Geneven sopimusten perusteella erikseen kielletty.

4. KÄYTÄN PUNAISEN RISTIN MERKKIÄ OIKEIN

Punainen risti ja siihen rinnastettavat punainen puolikuu ja punainen kristalli ovat kansainvälisiä suojamerkkejä, joita käytetään sota- ja konfliktitilanteissa turvaamaan lääkintähuoltoa ja avustustoimintaa. Punaisen Ristin liikkeellä on oikeus käyttää merkkiä myös oman toimintansa tunnuksena. Merkin käytöstä säädetään Geneven sopimuksissa ja Suomen laissa. Suojamerkkien väärinkäyttö vaarantaa pahimmillaan mahdollisuuden toimittaa apua sodan uhreille.

- Huolehdin, että järjestötunnusta käytetään ohjeiden mukaisesti.
- Pienikokoista tunnusta voin käyttää esimerkiksi rintamerkinä.
- Puutun merkin käyttöön liittyviin väärinkäytöksiin.
- En käytä henkilökorttia tai muita järjestön tunnuksia työsuhteeni päättymisen jälkeen tai tilanteissa, joissa en edusta järjestöä.

5. PUUTUN VÄÄRINKÄYTÖKSIIN JA KORRUPTIOON

Avoimuus ja rehellisyys ovat edellytyksiä Punaisen Ristin toiminnan eettiselle, taloudelliselle, ja sosiaaliselle kestävyydelle. Tehokas ja laadukas avustustoiminta on avunsaajien oikeus eikä se kestä minkäänlaisia väärinkäytöksiä tai korruptiota. Siksi on tärkeää, että mahdollisiin väärinkäytöksiin puututaan nopeasti ja määrätietoisesti.

Väärinkäytöksellä tarkoitetaan tahallista tekoa taloudellisen hyödyn saamiseksi lainvastaisin tai muutoin vilpillisin keinoin. Korruptiota on toimivallan väärinkäyttö yksityisen edun tavoitteluun sekä lahjonta. Väärinkäytöksistä ja korruptiosta ilmoittaminen on jokaisen Suomen Punaisen Ristin edustajan oikeus ja velvollisuus, eikä siitä saa aiheutua ilmoittajalle kielteisiä seurauksia.

- Toimin rehellisesti enkä suosi toiminnallani läheisiäni tai muita yksilöitä enkä perusta päätöksiäni "hyvä-veli-verkostoihin".
- En hyväksy väärinkäytöksiä, lahjontaa tai korruptiota. Pidän huolta siitä, ettei lahjoja voida tulkita lahjuksiksi ja vieraanvaraisuudessa ja kiitollisuuden osoittamisessa noudatan kohtuullisuutta.
- En hanki henkilökohtaista hyötyä sopimuksista toimittajien kanssa. Otan avoimesti esille mahdolliset henkilökohtaiset yhteyteni tavarantoimittajiin tai muihin mahdollisiin yhteistyökumppaneihin.
- Toteutan hyvää hallintotapaa, sisäistä valvontaa ja korruption vastaista ohjetta.
- Edesautan toiminnan läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta sekä avunsaajan loukkaamattomuutta eli integriteettiä.
- Jos havaitsen väärinkäytöksiä tai korruptiota, ilmoitan niistä välittömästi järjestölle, joka vastaa ilmoituksen asianmukaisesta käsittelystä.

Työntekijällä on velvollisuus havaitessaan toimintaohjeiden rikkomuksia ilmoittaa siitä välittömästi järjestölle, joka vastaa ilmoituksen asianmukaisesta käsittelystä.

ILMOITUSKANAVAT TOIMINTAOHJEIDEN RIKKOMUKSISSA

1. Ota yhteyttä omaan esimieheen
2. Täytä Palaute-lomake Suomen Punaisen Ristin internetsivuilla <https://www.punainenristi.fi/> → Palaute
3. Täytä Väärinkäytöksen ilmoittaminen-lomake Suomen Punaisen Ristin internetsivuilla <https://www.punainenristi.fi/> → Palaute – Väärinkäytösepäily ilmoittaminen

Olen lukenut nämä toimintaohjeet, jotka ovat osa työsopimustani, ja noudatan tätä ohjetta työssäni Suomen Punaisessa Ristissä.

Allekirjoitus ja nimenselvennys

Päivämäärä